

Aan de Raad

Made, 29 april 2025

Raadsvergadering 28 mei 2025	Registratienummer: 2025010730
Onderwerp: Herzien beleid huisvesting arbeidsmigranten	

Portefeuillehouder: T.C.N. Simons Ambtelijke coördinatie: Grondgebied Steller: I. Coenders	Bijlagen: 1. Raadsbesluit 2. Beleidsplan Huisvesting Arbeidsmigranten Drimmelen 3. Uitvoeringsprogramma 4. Rapport Rekenkamer West-Brabant 5. Afsprakenkader West Brabant 6. Rapport commissie Roemer 'Geen Tweederangsburgers'	Vorbereiden op: ☐ Informatietafels ☒ Gesprekstafel
--	--	--

SAMENVATTING

Met het herziene beleidsplan willen we als gemeente zorgdragen voor kwalitatieve, menswaardige huisvesting voor arbeidsmigranten die in de gemeente werken en wonen. Daarnaast willen we woningen in de kernen beschikbaar houden voor eigen inwoners en de leefbaarheid in de dorpen behouden. Daartoe is de opdracht meegegeven een helder en eenduidig beleidsplan op te stellen dat werkgevers/huisvesters duidelijkheid verschaft, de gemeente handvaten biedt voor het toezien op de naleving, de huisvestingssituatie van arbeidsmigranten in onze gemeente verbetert en de leefbaarheid in de dorpen behoudt of versterkt voor al onze inwoners. In het bijgevoegde herziene beleidsplan zijn de ambities en doelen uit de bouwstenen nader uitgewerkt in maatregelen. Ook vindt u bijgaand een bijbehorend uitvoeringsprogramma om deze maatregelen in de praktijk te kunnen brengen.

Met dit voorstel vragen we uw raad om:

- het bijgevoegde herziene beleidsplan huisvesting arbeidsmigranten vast te stellen
- kennis te nemen van het bijbehorende uitvoeringsprogramma

VOORGESCHIEDENIS

“Formuleer duidelijke kaders en richtlijnen waardoor het mogelijk is keuzes rondom huisvestingslocaties eenduidig te maken.”

“Kies voor aansluitende maatregelen die kunnen worden genomen in de praktijk. Het beleid dient vooraf getoetst te worden aan de uitvoerbaarheid.”

“Zet in op het verbeteren van registratie in de Basisregistratie Personen (BRP) door systemen en communicatie aan te passen of anderzijds zorg te dragen voor een registratie systeem, teneinde vast te kunnen stellen wat de omvang en aard van arbeidsmigratie in de gemeente is.”

“Maak duidelijk wat de visie op handhaving is en welke prioriteiten daarbij worden gehanteerd. Maak duidelijk in welke gevallen en waarom er van wordt afgeweken.”

Zo luiden een aantal belangrijke aanbevelingen van de Rekenkamer West-Brabant ten aanzien van het beleid huisvesting arbeidsmigranten in de gemeente Drimmelen. Naar aanleiding van deze conclusies en aanbevelingen, heeft uw raad er in het voorjaar van 2024 voor gekozen om het huidige beleid huisvesting arbeidsmigranten te herzien. Daarbij zijn we tot een proces gekomen met vier stappen:

1. De 'foto' van Drimmelen
2. Dialoog met stakeholders
3. Bouwstenen
4. Herzien beleid

Voor verdere toelichting op de stappen, verwijzen we u naar de Raadsbrief van 9 juli 2024: [Raadsbrief Proces herzien beleid arbeidsmigranten, inclusief participatietraject drimmelen - iBabs Publieksportal](#).

In stap één is een beleidsscan gedaan binnen de gemeente Drimmelen, een enquête uitgezet bij inwoners en ondernemers/huisvesters van onze gemeente en zijn verdiepende gesprekken gehouden met huisvesters om een beeld te schetsen van de huidige situatie wat betreft de huisvesting van arbeidsmigranten in onze gemeente. Dit beeld is gedeeld op de participatiemomenten van stap twee, waarbij we de verschillende stakeholders hierop naar hun input hebben gevraagd. Zowel voor ondernemers als voor inwoners hebben twee verschillende participatiesessies plaatsgevonden. Uw raad is geïnformeerd over de foto tijdens de expertsessie van 5 september 2024. Arbeidsmigranten zelf zijn op een laagdrempeligere manier gevraagd naar hun input. Het Brabants Informatiepunt is namelijk op drie verschillende momenten aanwezig geweest bij de Poolse supermarkt in Made om daar in het Pools in gesprek te gaan met arbeidsmigranten. Zij werden door het Informatiepunt geholpen bij het wegwijs worden in Nederland (denk daarbij aan het op weg helpen met het aanvragen van een DigiD of vragen beantwoorden rondom het afsluiten van een zorgverzekering in Nederland), maar ook namens de gemeente gevraagd naar hun ervaringen rondom huisvesting binnen onze gemeente. Zo werd onder andere gevraagd hoe hun huisvestingssituatie eruit ziet, waar men tevreden over is en waar men vooral tegenaan loopt.

De input van alle stakeholders tezamen hebben de basis gevormd voor de bouwstenen. De bouwstenen bestaan uit meerdere thema's die integraal met elkaar samenhangen. Per thema zijn ambities en doelstellingen opgesteld, welke samen de blauwdruk van het beleid vormen. Uw raad heeft de bouwstenen besproken op de gesprekstafel van 13 februari en vastgesteld tijdens de raadsvergadering van 27 februari (zie ook: [Document drimmelen - \[2025000528\] RV Bouwstenen herzien beleid huisvesting arbeidsmigranten - iBabs Publieksportal](#)).

Momenteel bevinden we ons in de laatste stap, het herzien van het beleid. Daarvoor is in de maanden februari tot en met april een conceptbeleidsplan opgesteld door het integrale projectteam. Hierin zijn de uitkomsten en bevindingen uit alle voorgaande stappen meegenomen. Het herziene beleid 'De Mens Centraal – Beleidsplan Huisvesting Arbeidsmigranten Drimmelen' ligt nu voor aan uw raad ter besluitvorming.

Met dit voorstel vragen we uw raad om:

- het bijgevoegde herziene beleidsplan huisvesting arbeidsmigranten vast te stellen
- kennis te nemen van het bijbehorende uitvoeringsprogramma

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

De Drimmelse economie berust voor een deel op de waardevolle en belangrijke bijdrage van arbeidsmigranten, met name in de agrarische sector. Daarnaast hebben onze inwoners veel profijt van de producten en diensten die mede door arbeidsmigranten geleverd worden. In verschillende sectoren vindt op dit moment innovatie plaats die de inzet van internationale

medewerkers op lange termijn mogelijk minder nodig maakt. De gemeente Drimmelen ondersteunt deze ontwikkelingen. Voor deze ontwikkelingen geldt een lange periode om tot wasdom te komen. Het vraagt bovendien grote investeringen van ondernemers. Dit in combinatie met het gegeven dat er op dit moment al veel arbeidsmigranten in Drimmelen werkzaam zijn, is de verwachting dat lokale werkgevers de inzet van arbeidsmigranten in Drimmelen de komende jaren nog nodig hebben. Daarmee komt de noodzaak van beleid voor huisvesting van arbeidsmigranten om de hoek kijken. Uitgangspunt daarbij is dat we in Drimmelen arbeidsmigranten op een kwalitatief goede manier huisvesten en dat we deze huisvesting primair organiseren voor mensen die daadwerkelijk werkzaam zijn in de gemeente. Het huisvesten van arbeidsmigranten mag daarmee geen verdienmodel op zich worden. Hiervoor kent de gemeente bestaand beleid waarnaar de Rekenkamer in 2023 onderzoek gedaan heeft wat betreft de effectiviteit. Het Rekenkamerrapport is daarin hard en duidelijk: het huidige beleid geeft onvoldoende en onduidelijke kaders mee waarmee aanvragen voor huisvestingslocaties niet eenduidig kunnen worden afgewogen. Het gevolg is onduidelijkheid bij lokale werkgevers, huisvesters en bewoners en een ongelijk speelveld. Het college heeft daarom in opdracht van de raad de handschoenen opgepakt om het huidige beleid te herzien. Er is bewust gekozen om dit samen met werkgevers en huisvesters, inwoners en arbeidsmigranten uit onze gemeente te doen. Dit omdat het herzien beleid zorg moet dragen voor de menswaardige huisvesting van arbeidsmigranten in de gemeente enerzijds, en anderzijds voor het zoveel mogelijk behouden van (betaalbare) woningen voor reguliere woningzoekenden uit onze gemeente en het behouden van de leefbaarheid in onze dorpen. Denk daarbij bijvoorbeeld ook aan de druk op voorzieningen. Het herzien van het beleid raakt dus al deze stakeholders. Zo moet nieuw beleid de gemeente kaders geven die eenduidig gehanteerd kunnen worden bij nieuwe aanvragen en waarop ze kan toetsen en controleren, geeft nieuw beleid ondernemers en huisvesters inzicht in wat wel en niet kan, biedt nieuw beleid arbeidsmigranten meer zekerheid op een goede en veilige leefomgeving en waarborgt nieuw beleid een prettige leefomgeving voor alle inwoners. De hoogste prioriteit ligt daarbij bij het registreren, controleren en handhaven.

Participatie

Het herziene beleid raakt verschillende stakeholdersgroepen. Dit zijn arbeidsmigranten zelf, de inwoners van de gemeente Drimmelen en werkgevers en huisvesters. Gedurende de participatiefase van het traject hebben zij, middels enquêtes, gerichte gesprekken, bijeenkomsten en/of geschreven feedback, daarbij in grote lijnen het volgende meegegeven:

Arbeidsmigranten

Arbeidsmigranten geven met name aan zekerheid te willen in hun huisvestings situatie, niet te vaak willen verhuizen en ervaren op dit moment een bepaalde mate van (ongewenste) afhankelijkheid ten opzichte van de werkgever dan wel huisvester in relatie tot hun werk en huisvesting. Ook zijn voldoende privacy in de huisvestingslocatie en praktische zaken zoals het zorgdragen van de huisvester dat zaken als de verwarming en dergelijke in de verblijfsplaats goed werken voor hen van belang.

Inwoners

Vanuit inwoners wordt met name aangedragen dat arbeidsmigranten die hier werken in de gemeente zouden moeten kunnen wonen, maar dat arbeidsmigranten die elders werkzaam zijn ook in de betreffende gemeente moeten wonen. Hiervoor wordt het belang van het in beeld hebben van de arbeidsmigranten die er in de gemeente verblijven onderstreept. Daarnaast gaat over het algemeen de voorkeur uit naar huisvesting op het terrein van de werkgever en is de draagkracht van een dorp wat betreft de huisvesting van arbeidsmigranten een aandachtspunt. Controle en handhaving wordt verder als een belangrijk punt naar voren gebracht om ongewenste en onveilige situaties te voorkomen, zowel voor arbeidsmigranten zelf als voor omwonenden. Daarnaast is er door een Burgerinitiatief nadrukkelijk meegedacht over dit onderwerp. Zij hebben beleidsuggesties

gemaakt welke zijn meegenomen in het opstellen van de bouwstenen en vervolgens in het herziene beleidskader.

Werkgevers

De werkgevers die bereid waren mee te denken aangaande herzien beleid, zijn over het algemeen de partijen die hun (verwachte) huisvesting goed (willen) regelen. Zij geven veelal aan huisvesting van arbeidsmigranten op eigen terrein te willen realiseren mits mogelijk, zien het SNF-keurmerk als minimum kwaliteitseis en geven aan samen met de gemeente de registratie van hun werknemers/huurders te willen verbeteren. Zij geven ook aan dat regelmatig toezicht en controle vanuit de gemeente een vereiste is om malafide praktijken te weren.

Afwegingen in het herziene beleidsplan

Mede op basis van de input van bovengenoemde stakeholders is het herziene beleidskader tot stand gekomen. Dit kader geeft een uitwerking en bij de gemeente passende maatregelen per bouwsteen, die uw raad in februari jl. hebben vastgesteld. Hieronder worden de belangrijkste (inhoudelijke) keuzes nader toegelicht:

Opbouw

Bij het uitwerken van de bouwstenen tot concrete maatregelen die samen een passende en kloppende beleidslijn vormen, zijn nadere verbindingen gelegd tussen de invullingen van de bouwstenen. Dit heeft op een aantal plekken in de opbouw van het stuk tot veranderingen gezorgd ten opzichte van de bouwstenen. De bouwstenen waren, in willekeurige volgorde, namelijk als volgt opgebouwd:

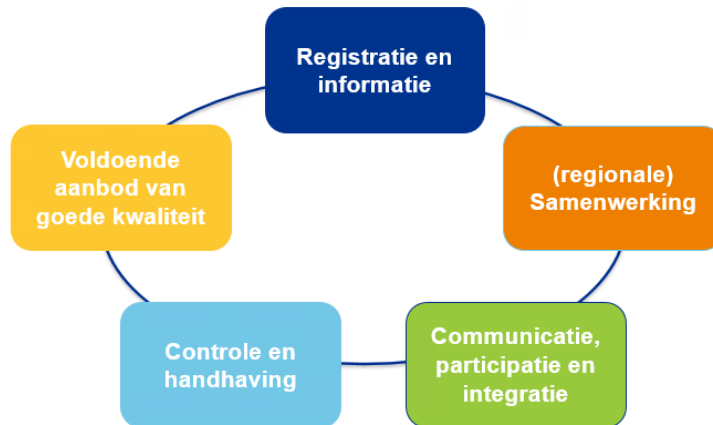

In het herziene beleidskader is een volgorde gemaakt voor de hoofdstukbepaling. Omdat (zicht op) arbeidsmigranten huisvesting begint met het in beeld krijgen van hoeveel en waar er arbeidsmigranten in de gemeente werken en wonen, vormt 'registratie en informatie' – na het inleidende en het kader- en context schetsende hoofdstuk - het eerste inhoudelijke hoofdstuk. Dit hoofdstuk wordt gevolgd door het hoofdstuk 'voldoende huisvesting van goede kwaliteit', waarin beschreven wordt waar in de gemeente welke huisvestingsopties mogelijk zijn en welke kwaliteitseisen hieraan verbonden zitten. Daaropvolgend volgt het hoofdstuk 'controle en handhaving', waarin wordt uitgewerkt hoe op de locatie, beheer en kwaliteitseisen uit het voorgaande hoofdstuk wordt gecontroleerd.

Hierna volgt 'communicatie, participatie en integratie'. Dit hoofdstuk is een samenvoeging van de bouwstenen 'communicatie en participatie' en 'de arbeidsmigrant centraal'. Hier is voor gekozen omdat er enerzijds enige overlap zit in de maatregelen en instrumenten die volgen uit deze beide bouwstenen, en anderzijds omdat met name de titel 'de arbeidsmigrant centraal' niet de juiste lading dekt. Dit is mede door uw raad en inwoners meegegeven, waarbij de voorgestelde titel van het totale beleidsplan 'de mens centraal' een reflectie geeft niet alleen van dit hoofdstuk, maar juist de rode draad vormt die door het gehele stuk loopt.

Zodoende is ervoor gekozen het beleidsplan 'De mens centraal' te noemen, en de inhoudelijke maatregelen gaande over integratie uit voorheen de bouwsteen 'de arbeidsmigrant centraal', in te voegen bij het hiermee samenhangende hoofdstuk over communicatie en participatie. De inhoudelijke hoofdstukken worden afgesloten met het hoofdstuk '(regionale) samenwerking'. Hierin wordt niet alleen de samenwerking met buur- en/of regiogemeenten nader uitgewerkt, maar ook de samenwerking met werkgevers en huisvesters.

Daarmee is de nieuwe opbouw als volgt:

SNF+

Vanuit de participatie is naar voren gekomen dat de SNF-normen als minimum kwaliteitseisen gezien worden door verschillende stakeholders. Uw raad heeft aangegeven waar mogelijk de Roemer aanbevelingen hier bovenop te leggen. Enkele van de aanbevelingen van het rapport Roemer gaan namelijk over concrete kwaliteitseisen aan huisvestingslocaties: waar SNF nu uitgaat van 12m² per persoon, stelt Roemer 15m² per persoon voor en waar SNF nu uitgaat van maximaal 2 personen per slaapkamer stelt Roemer maximaal 1 persoon voor. Deze laatste kan eventuele negatieve effecten hebben, aangezien stellen dan per definitie aparte slaapkamers nodig hebben. De ervaring leert dat er in Drimmelen ook stellen werkzaam zijn welke aangeven graag bij elkaar te slapen. Om het beleid aan te laten sluiten bij de praktijk, staan wij in Drimmelen toe dat stelletjes bij elkaar mogen slapen.

Daarnaast is aangekondigd dat het SNF-keurmerk de Roemereisen gaat incorporeren, waarschijnlijk in 2025. Ook gaat SNF structureel alle locaties met keurmerk controleren. Zodoende stellen we in het beleidskader een SNF+ variant voor, waarin we het SNF-keurmerk verplichten maar daarbovenop de eis van 15m² per persoon leggen. Wanneer het SNF-keurmerk strenger wordt, geldt dit daarmee automatisch ook voor ons beleid. Daarnaast geven we ook aan dat de gemeente de mogelijkheid houdt om hierop te controleren.

Grootschalige huisvestingsmogelijkheid Plukmade

In de bouwstenen is gesproken over de mogelijkheid om één grootschalige huisvestingslocatie mogelijk te maken op of nabij het kassengebied Plukmade. Dit stond omschreven als pilotvorm. Het doen van een pilot wekt echter suggesties dat na succesvolle ervaringen dit verder uitgerold wordt breder over de gemeente. Het is onwenselijk dat ongebreideld grootschalige huisvestingslocaties kunnen worden georganiseerd. In het herziene beleidsplan stellen we voor om in te zetten op één grootschalige huisvestingslocatie op/nabij het kassengebied. Hier zouden meerdere lokale werkgevers gebruik van kunnen maken, mits de arbeidsmigranten bij een werkgever in de gemeente Drimmelen werkzaam zijn. Huisvesting op het terrein van de agrarische werkgever voor primair de eigen werknemers is daarnaast een mogelijkheid, specifiek voor agrarische werkgevers in de gemeente, passend bij het economisch profiel van Drimmelen.

Maximering aantal personen bij kamergewijze verhuur van woningen

Om overbewoning tegen te gaan en reguliere woningen in de kernen te behouden voor reguliere woningzoekenden, heeft uw raad middels een unanieme motie de oproep gedaan het maximum aantal personen dat in een woning mag wonen wanneer zij geen gezamenlijk huishouden vormen aan banden te leggen. Zodoende staat maximering van 4 personen per woning bij kamergewijze verhuur als maatregel in het beleidsplan uitgelegd.

Door dit in het Omgevingsplan voor de gemeente vast te leggen, kunnen woningen onder deze nieuwe situatie straks enkel verhuurd worden aan een gemaximeerd aantal personen. Hiervoor moet straks een vergunning worden aangevraagd. Dat levert naast positieve effecten op de leefbaarheid ook meer zicht op locaties waar arbeidsmigranten verblijven. Om mogelijkheden voor bijvoorbeeld friendscontracten of woningdelen te behouden, zal enige ruimte gelaten moeten worden. Dit wordt nader uitgewerkt en vastgelegd in het Omgevingsplan van de gemeente, zie hiervoor ook het uitvoeringsprogramma. Doordat reguliere woningen straks niet meer vol gezet kunnen worden met arbeidsmigranten, is de verwachting dat er woningen behouden blijven voor reguliere woningzoekenden.

'Quid pro quo' contract

In een quid pro quo contract (Latijn voor: 'voor wat hoort wat'), gaat de gemeente met initiatiefnemers van huisvestingslocaties afspraken maken bovenop de vergunning. In dit contract nemen we op dat als de initiatiefnemer woningen in het bezit heeft die kamergewijs verhuurd worden aan arbeidsmigranten, hij deze woningen (markconform) terug moet verkopen aan de markt wanneer de nieuwe locatie gerealiseerd is. Hiermee spelen we woningen vrij die gekocht kunnen worden door lokale woningzoekenden.

Toetsing uitvoerbaarheid aan de hand van fictieve casussen

Het is van belang dat alle maatregelen in het beleidsplan niet alleen op papier een goed verhaal vormen, maar ook in de uitvoerbaarheid een samenhangend geheel vormen wat helderheid schept over wat waar wel en niet kan. Daartoe is het beleid getoetst aan de hand van een aantal fictieve casussen. Deze casussen zijn bijgevoegd als bijlage van het beleidsplan, en fungeren als voorbeelden om te zien welke initiatieven toegestaan zijn of niet en waarom. Zo laten deze voorbeeldcasussen zien dat een huisvestingslocatie op het terrein van de agrarische werkgever mogelijk is onder voorwaarden, maar dat een voorstel voor huisvesting op een camping bijvoorbeeld niet kan. Ook laten deze voorbeelden zien dat wanneer een grootschalige locatie op of nabij het kassengebied gerealiseerd wordt, aangetoond moet worden dat de te huisvesten arbeidsmigranten bij een werkgever in de gemeente Drimmelen werken én daarnaast niet al op het terrein van de eigen werkgever gehuisvest worden.

HOE PAST DIT BINNEN BELEID EN WETGEVING?

Het vaststellen van dit beleidskader is een bevoegdheid van de gemeenteraad op grond van artikel 147 van de Gemeentewet. Het beleidskader bevat uitgangspunten en richtlijnen voor het gemeentelijk handelen binnen zowel het fysieke als het sociale domein en vormt daarmee een kaderstellend document voor het college van burgemeester en wethouders. Ook heeft het herziene beleid een juridische doorwerking richting het Omgevingsplan en de gemeentelijke regelgeving.

Op basis van dit beleidskader zullen wijzigingen worden voorbereid in het Omgevingsplan, conform de procedure zoals opgenomen in de Omgevingswet en het Omgevingsbesluit. Uw raad zal te zijner tijd worden gevraagd in te stemmen met de formele vaststelling van deze planwijzigingen.

Met deze juridische vertalingen wordt geborgd dat het beleidskader effectief en rechtmatig kan worden uitgevoerd binnen het wettelijke kader van de Omgevingswet. Naast de Omgevingswet voldoet het herziene beleidskader aan de Huisvestingswet, de Wet Goed Verhuurderschap, de Wet Betaalbare Huur, het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) en

relevante gemeentelijke bestemmingsplannen en verordeningen. Ook past het binnen het Regionale Afsprakenkader Arbeidsmigranten Regio West-Brabant (2021) en neemt het de conclusies en aanbevelingen uit het Rekenkamerrapport en het Rapport Roemer 'Geen Tweederangsburgers' (2020) in acht. Het Regionale Afsprakenkader en het Rapport Roemer zijn bijgesloten in de bijlagen.

Het nieuwe beleidskader vervangt na vaststelling het huidige beleidskader huisvesting arbeidsmigranten.

DUURZAAMHEIDSPARAGRAAF

Nee

Toelichting: Niet van toepassing

WAT GAAN WE DOEN?

Wanneer uw raad besluit het herziene beleid vast te stellen, zal uitvoering gegeven worden aan het bijgevoegde uitvoeringsprogramma om de ambities en doelstellingen te verwezenlijken (zie bijlage). Een gedeelte van deze werkzaamheden kan worden opgepakt binnen de huidige capaciteit op de afdelingen. Een gedeelte van de voortvloeiende werkzaamheden past echter niet binnen de bestaande capaciteitsmogelijkheden. Hiervoor zal bij de kadernota een voorstel voor toereikende middelen worden gedaan.

WIE ZIJN DE BETROKKEN PARTIJEN?

Intern betreft dit het brede integrale projectteam herzien beleid arbeidsmigranten, bestaande uit adviseurs en specialisten uit de afdelingen: economie, toezicht & handhaving & vergunningen en juridische zaken, openbare orde & veiligheid, communicatie, sociale integratie, gezondheid, ruimtelijke ontwikkeling, burgerzaken en volkshuisvesting.

Daarnaast hebben wij een adviesbureau met ervaring bij dergelijke beleidstrajecten rondom arbeidsmigranten ingeschakeld voor advies en begeleiding van het proces.

Extern betreft dit de drie stakeholdersgroepen: werkgevers en huisvesters, arbeidsmigranten en inwoners uit onze gemeente.

WAT ZIJN DE KOSTEN?

Het herziene beleidsplan draagt ambitie met zich mee op vele verschillende fronten. Om deze ambities waar te maken, staat vooral de noodzaak van adequate controle en handhaving als een paal boven water. Al in het participatietraject hebben zowel inwoners als huisvesters en werkgevers het belang aangegeven van controle en handhaving om erop toe te zien dat het beleid ook in de praktijk wordt nageleefd. Ook de Rekenkamer West-Brabant heeft dit belang in haar conclusies en aanbevelingen onderstreept.

Voor het beleidsplan is een uitvoeringsprogramma opgesteld, waarbij per maatregel de te nemen stappen zijn uitgezet verbonden aan een planning en eventuele nodige extra kosten. Veel kan worden opgepakt met de al beschikbare capaciteit en binnen de huidige takenpakketten. Er is in het uitvoeringsprogramma opgenomen wanneer de uitvoering van een maatregel vraagt voor extra inzet bovenop de huidige capaciteit en dus leidt tot extra kosten. De extra benodigde middelen voor de inzet van extra capaciteit komt met name naar voren rondom de uitvoering van controles en handhaving.

Bij 1 controle worden namelijk ongeveer 5 objecten gecontroleerd, waar vanuit verschillende disciplines aan gewerkt wordt. Dit kost voorbereidingstijd bij de BRP, Toezicht, Boa, Ambtenaren Openbare Orde en Veiligheid, en de jurist(en), onder andere voor (adres)onderzoek, refereren aan meldingen en adressenselectie. Vervolgens neemt het uitvoeren van een integrale controle ongeveer 5 uur per betrokken persoon in beslag. Het

meeste werk zit hem vervolgens in de verwerking van de controle en de juridische opvolging naderhand. Zo moet de BRP alle niet geregistreerde personen één voor één gaan registreren, checken en controleren en moet Toezicht alle zaken uit de controle per object verwerken in een rapport en weer een hercontrole uitvoeren. Vervolgens is in ongeveer de helft van de gevallen de jurist aan zet, wanneer er zaken geconstateerd zijn die niet horen tijdens de controle. Het opstellen van een handhavingsbesluit en het behandelen van zienswijzen, besluit en bezwaar neemt meer dan 100 uur in beslag gemiddeld per controle.

Binnen de huidige capaciteit worden er 6 controles per jaar gedaan. De 6 controles op jaarbasis kunnen naar 12 (of meer) per jaar worden opgeschaald. De schatting van het aantal te controleren objecten ligt nu op ca. 160. Met een controle van 60 objecten (12 momenten * 5 objecten) per jaar zouden we tweeëneenhalf jaar nodig hebben om overal een keer langs te gaan. In het kader van de nieuwe maatregelen in het beleid en het bevorderen van de leefkwaliteit van arbeidsmigranten (en omwonenden), is het wenselijk de controles op te schalen ten opzichte van de huidige 6 per jaar. Zie het uitvoeringsprogramma voor nadere informatie.

In totaal blijkt uit het uitvoeringsprogramma dat een bedrag van € 518.000 benodigd is om de maatregelen uit het beleidskader waar te kunnen maken. Dit bedrag bestaat uit extra kosten voor:

- het in kaart brengen en controleren van het nachtregister
- het in kaart brengen en controleren van de huidige situatie kamerverhuur
- de integrale periodieke controles

Het gevraagde bedrag is incidenteel en is voor 2026 en 2027. De incidentele kosten voor het nachtregister en de huidige situatie rondom kamerverhuur in beeld brengen zijn randvoorwaardelijk om effectieve controles uit te kunnen voeren. Als uw raad besluit deze bedragen niet te voteren, kan het beleid ook niet in deze vorm tot uitvoering worden gebracht.

Daarbij gaat het bedrag van € 518.000 uit van het doen van 12 **extra** controles voor het eerste jaar (2026) en daarna 6 **extra** controles per jaar vergeleken met de huidige situatie, dus in totaal in 2026 18 controles en daarna 12 jaarlijkse controles.

Wanneer uw raad opteert voor ieder jaar 18 controles, zal het totale benodigde bedrag voor 2026 en 2027 uitkomen op € 645.000. Als de optie voor 24 controles voor elk jaar wordt gekozen, komt het gevraagde bedrag voor 2026 en 2027 uit op € 899.000. Hierbij is het vermelden waard dat hoe meer controles wij uit kunnen voeren per jaar, hoe sneller alle locaties ook in beeld zijn. Wij verwachten daarmee sneller de rotte appels er uit te kunnen halen, waardoor de intensiteit van de controles in latere jaren afgebouwd kan worden. Dit drukt incidenteel zwaarder op de begroting, maar bespaart bij goede uitvoering wel op de structurele kosten.

De afweging om deze middelen al dan niet beschikbaar te stellen en met welke intensiteit wordt gemaakt in de kadernota, welke voor de zomer aan uw raad wordt aangeboden ter besluitvorming. Hierin zal uw raad de afweging kunnen maken om het gevraagde bedrag ter beschikking te stellen om het beleidsplan uit te kunnen voeren. In het ter beschikking te stellen bedrag ligt tevens de keuze voor uw raad hoe veel extra controles de organisatie op jaarbasis kan uitvoeren.

Het voorgestelde aantal controles betreft 12 op jaarbasis, met in het eerste jaar nog eens 6 extra controles hier bovenop, dus 18 controles in 2026. Dit vraagt het bedrag van € 518.000 aan incidentele middelen voor 2026 en 2027 samen. Aan het eind van 2027, wanneer we een duidelijker beeld hebben via de nulmeting en totaalcontrole, kunnen we het aantal structurele middelen per jaar daarop afstemmen en zullen we het geleerde van de 2 jaren evalueren.

Vanaf 2025 wordt verblijfsbelasting geïnd van € 1,75 per persoon per nacht voor tijdelijke inwoners die niet ingeschreven staan in de BRP. Een gedeelte van deze personen zullen arbeidsmigranten zijn. De inkomsten hiervan mogen doelmatig worden ingezet door de gemeente. We verwachten dat de structurele kosten voor de controles in principe gedekt kunnen worden uit de inkomsten verblijfsbelasting voor het deel dat we ophalen bij de arbeidsmigranten die in de gemeente verblijven. Het is vooraf echter niet volledig aan te geven hoe hoog dit bedrag zal zijn. Dit zullen we op basis van (adres)onderzoek en de totaalcontrole eerst nader in kaart moeten brengen. Daarnaast geldt voor de inning van verblijfsbelasting dat het feitelijke bedrag pas een jaar later beschikbaar komt. Er wordt immers afgedragen over een heel kalenderjaar. In 2027 komen dus pas de inkomsten uit 2026 binnen. Daarom vragen we uw raad bij de kadernota voor incidentele bekostiging voor 2026 en 2027 en komen we naderhand, wanneer de inkomsten vanuit de verblijfsbelasting voor arbeidsmigranten in beeld zijn, bij uw raad terug met een passend voorstel om de extra kosten te dekken uit het financiële deel dat door het heffen van verblijfsbelasting op specifiek arbeidsmigranten wordt opgehaald.

Dit betekent dat enkel de verblijfsbelasting opgehaald bij arbeidsmigranten voor het doeleinde bekostiging capaciteit van controle en handhaving gebruikt wordt. Als de inkomsten van de verblijfsbelasting van deze doelgroep hoger liggen dan de benodigde middelen voor deze controle en handhaving, dan zijn de resterende gelden vrij besteedbaar binnen de pot van toeristen/verblijfsbelasting in het algemeen.

Voor een gedetailleerder zicht op de uitvoering, planning en (de opbouw van) de kosten van alle maatregelen uit het beleid, zie het bijgevoegde uitvoeringsprogramma. Hierin staat een totaaloverzicht van de stappen, planning en kosten, wat vervolgens per maatregel verder uitgewerkt staat.

WAT ZIJN DE ALTERNATIEVEN?

Uit het uitvoeringsprogramma blijkt dat niet alle ambities uit het beleid waargemaakt kunnen worden binnen de huidige middelen en capaciteit. Hiervoor wordt uw raad in de kadernota gevraagd een bedrag beschikbaar te stellen voor de extra benodigde capaciteit. Alternatief is dat uw raad dit bedrag niet beschikbaar stelt. Hiermee is de verwachting dat de ambities in het beleid niet waargemaakt kunnen worden en dat er in de praktijk (te) weinig van terecht komt. Zo zijn het creëren van een actueel overzicht van arbeidsmigranten die ingeschreven staan in de BRP en de RNI als ook een overzicht opstellen van woningen die kamergewijs verhuurd worden een belangrijke maatregel om zicht en grip te krijgen en zal controle op deze zaken vervolgens nodig zijn om dit overzicht kloppend te maken, inkomsten te innen en als gemeente grip te kunnen uitoefenen op de situatie.

Daarnaast gaat het gevraagde bedrag uit van 12 integrale controles op jaarbasis (en 18 enkel in 2026). 12 controles is een verdubbeling van het aantal controles vergeleken met de huidige situatie. Uw raad kan als alternatief ook besluiten 18 dan wel 24 controles per jaar uit te voeren. Hier staan andere bedragen tegenover (zie hierboven en het uitvoeringsprogramma).

HOE GAAN WE COMMUNICEREN?

Tijdens de totstandkoming van het beleidskader heeft participatie plaatsgevonden met drie verschillende stakeholdergroepen: inwoners, arbeidsmigranten uit de gemeente en werkgevers & huisvesters. De input uit de hiervoor uitgezette enquêtes, de gevoerde gesprekken en de participatiesessies is meegenomen in de beleidsontwikkeling en heeft bijgedragen aan de uiteindelijke inhoud van het beleidsplan.

Na vaststelling van het beleidskader wordt zorggedragen voor passende interne en externe communicatie. De betrokken stakeholders en inwoners worden geïnformeerd over het

herziene beleid via de gemeentelijke communicatiekanalen. Zo wordt het onder andere op de website van de gemeente geplaatst.

WAT IS DE VERVOLGPROCEDURE?

Na vaststelling van het beleidsplan zal uitvoering gegeven worden aan het uitvoeringsprogramma. Ook zal het beleidskader indien nodig na 4 jaar opnieuw worden geëvalueerd en waar nodig herzien.

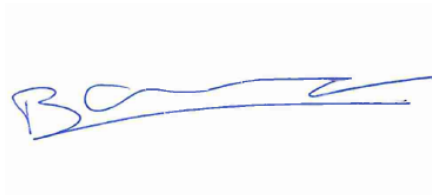
Burgemeester en wethouders van Drimmelen

Deze brief is getekend namens:

A.J.M. Martens

Gemeentesecretaris

B.H.G. Scholtze

Burgemeester

,

De raad van de gemeente Drimmelen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.;29 april 2025

gelet op het Beleidsplan Huisvesting Arbeidsmigranten Drimmelen en het bijbehorende uitvoeringsprogramma ;

B e s l u i t :

- het bijgevoegde herziene beleidsplan huisvesting arbeidsmigranten vast te stellen
- kennis te nemen van het bijbehorende uitvoeringsprogramma

Made, 28 mei 2025

de raad voornoemd,

Laten staan ivm handtekening

Laten staan ivm handtekening

Laten staan ivm handtekening